

Jenny Andersen (1849-1936)

Jenny Andersen er Johannes og Thits kusine. Hun bor i København og er gift med Christian Andersen, der med stor succes har slået sig op som forretningsdrivende i hovedstaden. Deres hjem bliver et holdepunkt for Johannes V. Jensen i hans første år i hovedstaden.

Med mandens accept indleder Jenny og Johannes midt i 1890'erne et kærlighedsforhold, som fortsætter i Norge, hvor Christian Andersen investerer i en chokoladebutik, som Jenny bliver ansvarlig for.

Fra 1898 og et par år frem bor Thit hos Jenny i Kristiania, hvor Johannes er en hyppig gæst. Jenny er udadvend, frigjort, livsglad og dominerende. På godt og ondt skubber hendes person med årene de to søskende i hver deres retning.

Hans Jensen (1848-1923)

Hans Jensen er distriktsdyrlæge i Himmerland, men samtidigt polyhistor med en skrap hustru, en stor børneflokk og en levende interesse for alt mellem himmel og jord.

I sit arbejdsværelse indvier Hans Jensen familiens yngste i alt fra folkeminder og botanik til astronomi, sprog og spiritisme. Kun én ting taler man efter sigende ikke om i dyrlægehjemmet: Politik, for som det hedder: "Ånd og politik er inkommensurable størrelser".

Som ambitiøs og og videbegærlig far og opdrager får Hans Jensen enorm betydning for Johannes V. Jensens og Thit Jensens livsforløb.

Marie Jensen (1851-1926)

Marie Jensen styrer livet i dyrlægefamilien med fast hånd. Med en børneflokk på 11 har hun ikke mulighed for at ligge på den lade side. Mest af alt ønsker hun nok at leve i en nogenlunde normal familie, hvor sønnerne er velsituerede og døtrene er velgifte.

Med stolthed omfatter hun Johannes, der skal være læge. Langt mindre begejstret er hun for den ældste datters forfatterdrømme.

A black and white portrait of Peter Nansen, a man with dark hair, wearing a dark suit jacket over a white shirt with a high collar. He is looking slightly to the left of the camera with a neutral expression. The background is a plain, light-colored studio backdrop.

Peter Nansen (1861-1918)

Nansen kommer fra en familie af avisfolk med rod i det konservative *Berlingske Tidende*. Selv slår han også igennem som journalist men ridende på den frisindede kulturradikale bølge, som skyller hen over landet.

Med fast spalteplads på *Politiken* og en lille håndfuld vovede kærlighedsromaner, der vækker opsigt ud over landets grænser, får Nansen ry som urban leve-
mand og damernes ven.

Til overraskelse for mange bliver han derfor en stor succes som direktør for *Gyldendals Forlag* (1896) og senere *G.B.N.F* (Gyldendals Boghandel Nordisk Forlag), som han efter fusionen i 1903 leder sammen med Ernst Bojesen.

Få kender det litterære miljø i Danmark så godt som Peter Nansen.

Ernst Bojesen (1849-1925)

Bojesen er periodens nok mest innovative forlægger. Han har en veludviklet sans for reklamens magt, og forstår som få at præsentere hovedstadens læsende publikum for nye udgivelser, det ikke vidste, det havde manglet.

Ved fusionen med *P. G. Philipsens Forlag* (1896) får Bojesen mange af de nye kulturradikale forfattere i sin stald. Bojesen bliver *the go-to guy* for nye forfatterskaber, ikke mindst fordi han har ord for ikke at være nærig med at forhåndsudbetale honorarer.

Som direktør for *Det Nordiske Forlag* og senere *G.B.N.F* får han stor betydning for ikke mindst Johannes V. Jensen.

Johannes Jørgensen (1866-1956)

Johannes Jørgensen er en central skikkelse i 1890'ernes litterære bohømemiljø. Ingen har som han skildret, hvordan mange provinsstuderende - og kunstnere - lever et rodløst og lovløst ungdomsliv i storbyen.

Alt imens han skriver om korn- og foderstofpriser i *Københavns Børstidende* for at tjene til grønthandlerregningen, er Johannes Jørgensen bannerfører for 1890'ernes litterære symbolisme og er manden bag tidsskriftet *Taarnet*, der går under mottoet "Verden er dyb - og kun de flade ånder fatter det ikke".

Johannes Jørgensens søgende og rodløse romankarakterer får stor betydning for livsfølelsen i Johannes V. Jensens første bøger.

Valdemar Vedel (1865-1942)

Valdemar Vedel er litteraturhistoriker og skeptisk overfor Det moderne Gennembruds kulturradikalisme. Han kan ikke helt slippe sine rødder i den konservative københavnske embedsstand og nærer en forkærlighed for middelalderen og den danske guldalderdigtning.

Som toneangivende kritiker og redaktør af Tidsskriftet *Tilskueren* (1901-1907) forsøger Vedel at påvirke litteraturen i en mere idealistisk retning: mener fx, at forfatterne burde skrive mindre detaljeret om brostensbelægning og lysindfald, og hellere bruge litteraturen til at udforske menneskets indre liv og rørelser.

Med sin anbefaling af *To Søstre* sikrer Valdmor Vedel Thit Jensens forfatterdebut.

Harald Høffding (1843-1931)

Høffding er en internationalt kendt teolog og filosof. Som utallige andre, der oplever at de gamle idéer ikke passer på den nye verden, er han optaget af menneskets indre liv: dets psyke.

Som underviser på Københavns Universitet og ved tilbagevendende symposier i sit hjem, får Høffding stor betydning for kunstnere og intellektuelle.

Med Høffdings "psykologi" på natbordet udforsker den unge rodløse kunstnergeneration sit selv. Hvordan bringes de mange modstridende følelser til ophør? Hvordan finder man ud af, hvad man *vil*? Og betyder det overhovedet noget?

Med sine tanker om menneskers indre liv og personlighedens dannelse, får Høffding stor betydning for både Johannes V. Jensen og Thit Jensen.

Georg Brandes (1842-1927)

Det er litteraturkritikeren og samfundsdebattøren Georg Brandes, der i 1883 lancerer begrebet "Det moderne Gennembrud".

Som internationalt orienteret fortaler for liberale og frisindede holdninger tilskynder Brandes tidens kunstnere til at sætte virkelighedsnære emner til debat og gå op imod det bestående samfund.

Beundret og forkættet får Brandes enorm betydning for kultur- og samfundsdebatten langt ind i det 20. århundrede.

Henrik Cavling (1858-1933)

Henrik Cavling er journalist og en af den moderne danske presses grundlæggere.

Som redaktør gør Cavling i 1904 *Politiken* til en nyhedsavis med aktuelle nyheder og reportager på forsiden. Ved samme lejlighed skaber han "Kroniken" som et sted, hvor skiftende skribenter kan komme til orde.

Kronikspalterne kommer til at få stor betydning for mange forfattere, som hér kan nå ud til et tusindtallet publikum. Johannes V. Jensen når at skrive mere end 400 kronikker til *Politiken*.

Friedrich Nietzsche (1844-1900)

Få tænkere har større betydning for dansk åndsliv end den tyske filosof Friedrich Nietzsche.

Nietzsche er manden, der proklamerer "Guds død" og sætter ord på sin tids store værdisammenbrud. Hans tanker om *Overmennesket*, der ikke fortvivlet resignerer men *handler* og giver ny mening til sit liv, vinder genklang hos mange kunstnere og intellektuelle.

Både Johannes V. Jensen og Thit Jensen er opflasket med de moderne tanker om, at mennesket næsten umuligt kan hæve sig over sin natur og livets ydre omstændigheder.

Med Nietzsche i baghovedet kan de nu tænke, at litteraturen måske netop skal vise *undtagelsen* – *Stormennesket* – der hæver sig over sine omgivelser, og som derved åbner for nye erkendelser og nye handlingsmuligheder.